

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1242/2021
09.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Братислав Савић, адвокат из ..., против туженог „SHINWON“ д.о.о. Ниш, кога заступа Драган Митровић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2676/20 од 14.01.2021. године, у седници одржаној 09.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије тужиоца и туженог изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2676/20 од 14.01.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 823/19 од 19.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се усвоји тужбени захтев и поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду број .../...-... од 18.09.2015. године, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и призна му сва права по основу рада и да се надокнаде трошкови поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка накнади новчани износ од 264.750,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2676/20 од 14.01.2021. године преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број .../...-... од 18.09.2015. године, одбијен захтев тужиоца за враћање на рад, а тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од шест зарада запосленог, као и да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизије су благовремено изјавили тужилац и тужени због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) и нашао да су ревизије неосноване.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. истог закона, због којих ревизија може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог, на радном месту радник ... почев од 01.10.2013. године. Дана 09.09.2015. године тужилац је од стране непосредног руководиоца затечен како у време које није било предвиђено за паузу приликом рада у другој смени руча у просторијама Сектора продаје, удаљен од свог радног места, због чега му је 10.09.2015. године достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду и остављен рок од 8 дана да се на исто изјасни. Након тога, тужени је 18.09.2015. године донео решење о отказу уговора о раду, због непоштовања радне дисциплине, на основу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду. Из наведеног решења произлази да је тужилац за последњих годину дана добио два упозорења о повреди радне дисциплине и једно о повреди радне обавезе, због чега више не може да настави рад код туженог.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је оспорено решење законито и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован. По оцени првостепеног суда, у конкретном случају, ради се о скривљеном кршењу радне дисциплине, односно о постојању свести тужиоца да напуштање радног места у наведеним околностима представља повреду радне дисциплине који представља и отказни разлог.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиоца нашао да је оспорено решење незаконито, али из разлога што послодавац приликом доношења истог није испоштовао законом прописани процедуру, иако је неспорно утврђено да у конкретном случају постоји основ за престанак радног односа, односно да је тужилац критичног дана прекршио радну дисциплину, тако што је у време које није предвиђено за паузу напустио своје радно место и отишао да конзумира храну, те да је такво понашање интерним актима послодавца прописано као отказни разлог. Наиме, тужени пре доношења решења о отказу није сачекао да протекне рок за изјашњење на упозорење, па тако није био ни у могућности да евентуалне наводе из изјашњења, које је тужилац могао да достави и последњег дана рока, има у виду и да их цени приликом доношења оспореног решења. Имајући у виду да је постојао основ за престанак рада тужиоца, али да је послодавац поступио супротно одредбама којима је прописан поступак који претходи отказу, другостепени суд је одбио захтев тужиоца за враћање на рад, али му је досудио накнаду штете у износу од шест зарада које је тужени у обавези да му исплати, применом одредбе члана 191. став 7. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Одредбом члана 180. став 1. истог Закона, прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог Закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења.

Према одредби члана 191. став 7. Закона о раду, уколико суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио

супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

Полазећи од садржине наведених норми, да би радни однос запосленог могао да престане због повреде радне дисциплине, потребно је између осталог да запослени претходно буде упозорен на постојање разлога за давање отказа и да му се омогући да се изјасни о учињеној повреди, која је уједно и отказни разлог, а за изјашњење послодавац мора да му остави и рок од најмање осам радних дана. У конкретном случају, тужиоцу је 10.09.2015. године, достављено упозорење, у којем је наведен основ, разлози за отказ уговора о раду и остављен му рок од осам дана да се на исто изјасни. Тужени је решење о отказу уговора о раду донео 18.09.2015. године, па у овако утврђеној чињеничној и правној ситуацији правилан је закључак другостепеног суда, да је тужени оспорено решење донео пре истека рока за давање изјашњења, а што исто чини незаконитим. С обзиром на утврђено не стоје наводи ревизије туженог о погрешној примени материјалног права.

Без утицаја су наводи ревизије туженог да се тужилац није изјаснио на наведено упозорење, као и наводи из ревизија који се односе на висину досуђене накнаде.

Неосновани су наводи из ревизије тужиоца да је другостепени суд погрешно применио материјално право и то одредбу члана 191. Закона о раду, јер тужиоца није вратио на рад када је утврдио да је оспорено решење незаконито. Наиме, тужилац јесте захтевао враћање на рад код послодавца, али како је његово решење о отказу поништено само из процедуралних разлога, а утврђено је да постоји основ за престанак радног односа, с обзиром на понашање тужиоца док је био запослен код туженог, као и да је већ био упозораван да своје понашање усклади са прописима, нормативима и правилима понашања у току процеса рада, а што он није учинио, то је правилно обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду штете уместо враћања на рад, сходно одредби члана 191. став 7. Закона о раду.

Остали наводи ревизија се односе на непотпуно утврђено чињенично стање, те не могу бити ревизијски разлози, па зато нису ни образлагани.

На основу изнетог, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, донета одлука као у ставу првом изреке.

Одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова, имајући у виду да по ревизијама нису успели, па је одлучено као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић